

Savivaldybių Pažanga

**Darnios
energetikos
plėtros pažangos
vertinimo aprašas**

2025

www.ena.lt

2026 m. rugsėjo 22 d.

TURINYS

1. ĮVADAS	2
2. METODOLOGIJA IR KRITERIJAI	2
2.1. Metodologija	2
2.2. Kriterijai	3
1. Gamintojų vėjo elektrinių galia	3
2. Gamintojų saulės elektrinių galia	3
3. Gaminančių vartotojų elektrinių galia	4
4. Nutolusiems GV priskirtoji kitose savivaldybėse esančių elektrinių galia	5
5. Nekilnojamojo turto mokestis AEI jėgainėms	5
6. Renovuotų daugiabučių dalis	6
7. Keleivių pervežimas viešuoju transportu	6
8. Dviračių takų ilgis	7
9. Grynųjų elektromobilių skaičius	7
10. Elektromobilių skaičius vienai viešai prieinamai įkrovimo prieigai	8
11. Vienam elektromobiliui tenkanti viešai prieinamų įkrovimo prieigų galia	9
12. Vidutinė šilumos kaina	10
13. Kompensacijas šildymo ir karšto vandens išlaidoms gaunančių asmenų dalis	10
2.3. Savivaldybių darnios energetikos plėtros pažangos vertinimas	11
2.4. Rengėjai	11
Kontaktai	11

1. ĮVADAS

Lietuva yra išsikėlusį ambicingus tikslus energijos vartojimo efektyvumo (EVE) didinimo ir atsinaujinančių energijos išteklių (AEI) naudojimo srityse. Iki 2030 m. pabaigos planuojama galutiniame energijos suvartojime sutaupyti 39,3 TWh energijos. Taip pat siekiama, kad atsinaujinančių energijos išteklių dalis galutiniame energijos suvartojimo balanse sudarytų ne mažiau kaip 55 proc., centralizuoto šilumos tiekimo sektoriuje – ne mažiau kaip 90 proc., namų ūkių šildymui – ne mažiau kaip 80 proc., transporto sektoriuje – ne mažiau kaip 29 proc., elektros energijos gamyboje Lietuvoje – ne mažiau kaip 100 proc. Šiems tikslams įgyvendinti yra numatytos ir taikomos nacionalinės politikos priemonės.

Savivaldybių darnios energetikos plėtros kasmetinės pažangos vertinimas sukurtas siekiant įvertinti ir palyginti, kaip savivaldybės prisideda prie nacionalinių energetikos tikslų įgyvendinimo. Vertinimas apima keturias pagrindines sritis: atsinaujinančių energijos išteklių naudojimo skatinimą, energijos vartojimo efektyvumo didinimą, darnaus judumo plėtrą bei energetinių paslaugų prieinamumo gerinimą. Šis vertinimas leidžia nustatyti savivaldybių iniciatyvų mastą ir kryptingumą, atskleidžia pažangą bei skatina gerosios praktikos sklaidą tarp savivaldybių, prisidedant prie tvarių ir aplinkai draugiškų sprendimų diegimo visoje šalyje. Šis pažangos vertinimas nėra skirtas kiekybiškai įvertinti pasiektus rezultatus. Jo esmė – pateikti apibendrintą rodiklį, atspindintį savivaldybių iniciatyvas minėtose srityse, bei sudaryti galimybes savivaldybes tarpusavyje palyginti. Taip pat vertinama, kaip šios priemonės atspindi gyventojų energijos vartojimo elgsenoje.

2. METODOLOGIJA IR KRITERIJAI

2.1. Metodologija

Siekiant palyginti savivaldybes pagal jų indėlį į nacionalinių energetikos tikslų įgyvendinimą, buvo atrinkti kriterijai, kurie leidžia įvertinti kiekvienos savivaldybės vaidmenį spartinant AEI naudojimą, didinant EVE, skatinant darnų judumą, gerinant energetinių paslaugų prieinamumą ir gyventojų elgsenos pokyčius. Kiekvienam kriterijui nustatytas maksimalus balas, atsižvelgiant į jo galimą poveikį pažangos vertinimo sritims. Kriterijų reikšmingumas įvertintas remiantis Lietuvos energetikos agentūros specialistų bei kitų energetikos ekspertų siūlymais ir įžvalgomis.

Aprašo 1 lentelėje pateikiamas savivaldybių 2025 m. palyginimui atrinktų kriterijų sąrašas ir kiekvienam jų nustatyti maksimalūs balai. Didžiausias galimas bendras balų skaičius, kurį gali surinkti kiekviena savivaldybė, yra 100.

1 lentelė. Atrinkti kriterijai ir jiems priskirti balai

Eil. Nr.	Kriterijus	Maksimalus balas
1	Gamintojų ¹ vėjo elektrinių galia	10
2	Gamintojų saulės elektrinių galia	10
3	Gaminančių vartotojų (GV) elektrinių galia	6
4	Nutolusiems GV priskirtoji kitose savivaldybėse esančių elektrinių galia	5
5	Nekilnojamojo turto mokestis AEI įėgainėms	6
6	Renovuotų daugiabučių dalis	9
7	Keleivių pervežimas viešuoju transportu	8
8	Dviračių takų ilgis	7
9	Grynųjų elektromobilių skaičius	4

¹Elektros energijos gamintojas (gamintojas) – asmuo, gaminantis elektros energiją ir turintis leidimą vykdyti šią veiklą. Gamintojas pagamintą elektros energiją gali parduoti tiekėjui ar elektros energijos biržoje.

Eil. Nr.	Kriterijus	Maksimalus balas
10	Elektromobilių skaičius vienai viešai prieinamai įkrovimo prieigai	9
11	Vienam elektromobiliui tenkanti viešai prieinamų įkrovimo prieigų galia	9
12	Vidutinė šilumos kaina	8
13	Kompensacijos šildymo ir karšto vandens išlaidoms gaunančių asmenų dalis	9
Viso:		100

2.2. Kriterijai

1. Gamintojų vėjo elektrinių galia

Vėjo energija yra viena iš populiariausių AEI, nes vėjo elektrinių pagamintos elektros energijos savikaina yra viena mažiausių tarp šiuo metu prieinamų elektros energijos gamybos iš AEI technologijų. Tarptautinės atsinaujinančiosios energijos agentūros (angl. *International Renewable Energy Agency*) (toliau – IRENA) duomenimis², 2025 m. sausumos vėjo elektrinių lyginamoji elektros energijos gamybos savikaina (angl. *levelised cost of electricity*, LCOE) siekė 33 USD/MWh, o saulės fotovoltinių elektrinių – 44 USD/MWh – tai buvo mažiausios reikšmės tarp pagrindinių AEI gamybos technologijų.

Vertinant savivaldybes pagal vėjo elektrinių galią, balai skiriami atsižvelgiant į tai, kiek vėjo elektrinių įrengtosios galios tenka konkrečiai savivaldybei. Balų skaičius nustatomas pagal **Aprašo 2 lentelėje** pateiktas reikšmes.

Didžiausias galimas balų skaičius pagal šį kriterijų – 10.

2 lentelė. Gamintojų vėjo elektrinių galios kriterijui skiriami balai

Bendroji įrengtoji galia, MW	Balas	Bendroji įrengtoji galia, MW	Balas
0	0	>80 – ≤120	6
>0 – ≤10	1	>120 – ≤200	7
>10 – ≤40	2	>200 – ≤500	8
>40 – ≤60	3	>500 – ≤600	9
>60 – ≤70	4	>600	10
>70 – ≤80	5		

Vertinimui informacija apie gamintojų vėjo elektrinių įrengtąją galią savivaldybėse gaunama iš AB "Energijos skirstymo operatorius" ir „LITGRID“ AB.

2. Gamintojų saulės elektrinių galia

Saulės šviesos energija yra vienas iš pigesnių šiuo metu prieinamų elektros energijos išteklių. Naudojant saulės energiją pagaminta elektra atlieka svarbų vaidmenį mažinant Europos Sąjungos priklausomybę nuo iškastinio kuro. Tai prisideda prie energetinio saugumo didinimo ir aplinkosauginių tikslų įgyvendinimo.

Vertinant savivaldybes pagal saulės elektrinių įrengtąją galią, balai skiriami atsižvelgiant į tai, kiek šios galios tenka konkrečiai savivaldybei. Balų skyrimo tvarka nustatyta **Aprašo 3 lentelėje**.

² <https://www.irena.org/Publications/2026/Jul/Renewable-Power-Generation-Costs-in-2025>

Maksimalus galimų balų skaičius pagal šį kriterijų – 10.

3 lentelė. Gamintojų saulės elektrinių įrengtosios galios kriterijui skiriami balai

Bendroji įrengtoji galia, MW	Balas	Bendroji įrengtoji galia, MW	Balas
0	0	>34 – ≤40	6
>0 – ≤3	1	>40 – ≤100	7
>3 – ≤10	2	>100 – ≤200	8
>10 – ≤15	3	>200 – ≤400	9
>15 – ≤21	4	>400	10
>21 – ≤34	5		

Duomenų šaltinis: AB "Energijos skirstymo operatorius" ir „LITGRID“ AB.

3. Gaminančių vartotojų elektrinių galia

Paprastieji elektros energiją iš AEI gaminantys vartotojai (GV) – tai asmenys, įsirengę AEI elektrines savo energijos vartojimo vietoje. Jie gamina elektrą savo reikmėms, o nesuvartotą elektros kiekį perduoda į elektros tinklus arba kaupia kaupimo įrenginiuose ir, prireikus, vėliau tinkluose sukaupia elektra susigrąžinama arba kompensuojama AB "Energijos skirstymo operatorius".

Toks modelis padeda:

- mažinti elektros energijos suvartojimą iš skirstomųjų tinklų;
- mažinti šiltnamio efektą sukeliančių dujų (ŠESD) emisijas;
- taupyti lėšas;
- didinti energetinį nepriklausomumą.

Gaminančių vartotojų elektrinių galios kriterijus parodo, kiek paprastųjų gaminančių vartotojų įrengtosios galios tenka 1000 savivaldybės gyventojų.

Balai šiam kriterijui skiriami remiantis **Aprašo 4 lentelėje** pateiktomis reikšmėmis.
Maksimalus galimų balų skaičius – 6.

4 lentelė. Gaminančių vartotojų elektrinių galios kriterijui skiriami balai

GV elektrinių įrengtoji galia, MW, 1000 gyventojų	Balas
0	0
>0 – ≤0,4	1
>0,4 – ≤0,5	2
>0,5 – ≤0,8	3
>0,8 – ≤1	4
>1 – ≤1,5	5
>1,5	6

Duomenų šaltinis: AB "Energijos skirstymo operatorius".

4. Nutolusiems GV priskirtoji kitose savivaldybėse esančių elektrinių galia

Kiekvienoje savivaldybėje yra vartojama tiek jos teritorijoje paprastųjų ir nutolusiųjų gaminančių vartotojų³, tiek ir kitose savivaldybėse nutolusiųjų gaminančių vartotojų pagaminta elektros energija. Šis kriterijus parodo kiek nutolusių gaminančių vartotojų elektros gamybos įrenginių, esančių kitose savivaldybėse, priskirtosios galios tenka vertinamai savivaldybei. Balai šiam kriterijui skiriami pagal **Aprašo 5 lentelėje** pateiktas reikšmes. Skiriamas **maksimalus balų skaičius pagal šį kriterijų – 5**.

5 lentelė. Nutolusiems GV priskirtosios kitose savivaldybėse esančių elektrinių galios kriterijui skiriami balai

Nutolusiems GV priskirtoji kitose savivaldybėse esančių elektrinių galia, MW	Balas
0	0
>0 – ≤ 0,3	0,5
>0,3 – ≤ 0,6	1
>0,6 – ≤ 1	1,5
>1 – ≤ 5	2
>5 – ≤ 15	2,5
>15 – ≤ 30	3
>30 – ≤ 50	3,5
>50 – ≤ 100	4
>100 – ≤ 200	4,5
>200	5

Duomenų šaltinis: AB "Energijos skirstymo operatorius".

5. Nekilnojamojo turto mokestis AEI jėgainėms

AEI – perspektyviausias energijos šaltinis plečiant decentralizuotą energijos gamybą, todėl tolesnė jų plėtra, deranti su aplinkos oro taršos mažinimu, turi būti skatinama mokestinėmis, investicinėmis ir finansinės paramos priemonėmis. AEI naudojimo skatinimas sukuria didelę šių paslaugų rinką ir galimybę kurti darbo vietas, vystyti mažo išmetamų ŠESD ir aplinkos oro teršalų kiekio inovatyvias technologijas ir žmogiškųjų išteklių gebėjimus.

Nekilnojamojo turto (įskaitant AEI jėgaines) apmokestinimą nekilnojamojo turto mokesčiu (NTM), kurio tarifas – nuo 0,5 proc. iki 3 proc. nekilnojamojo turto mokestinės vertės (toliau – mokestis), reglamentuoja Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto mokesčio įstatymas. Konkretų mokesčio tarifą (bendrąjį, kai kuriose savivaldybėse – ir atskirus⁴ saulės jėgainėms bei vėjo jėgainėms) – nustato savivaldybių tarybos. Savivaldybių tarybos turi teisę savo biudžeto sąskaita sumažinti mokestį arba visai jo atleisti.

Nekilnojamojo turto mokesčio AEI jėgainėms kriterijus parodo savivaldybių požiūrį ir indėlį didinant AEI naudojimo plėtrą savivaldybės teritorijoje. Balai šiam kriterijui nustatomi pagal **Aprašo 6 lentelėje** pateiktas reikšmes. Balas skiriamas pagal savivaldybės tarybos nustatytą bendrąjį nekilnojamojo turto mokesčio tarifą. Tais atvejais, kai savivaldybės taryba yra nustačiusi atskirus nekilnojamojo turto mokesčio tarifus saulės ir (ar) vėjo jėgainėms, balas skiriamas pagal šių tarifų vidurkį. **Maksimalus nekilnojamojo turto mokesčio balų skaičius – 6**.

³ Nutolusieji gaminantys vartotojai (NGV) elektrą vartoja viename ar daugiau taškų, o ją gaminasi kitoje ar kitose vietose (taškuose) esančiose elektrinėse. Šie du (vartojimo / gamybos) taškai gali būti ir gretimi sklypai arba būti skirtingose šalies dalyse.

⁴2025 m. tokių savivaldybių buvo šešios: Biržų r., Kelmės r., Telšių r., Kazlų Rūdos, Kėdainių r. ir Širvintų.

6 lentelė. Nekilnojamojo turto mokesčio AEI įėgainėms kriterijui skiriami balai

NTM tarifas, proc.	Balas
>3	0
>2,5 – <3	1
>2 – ≤2,5	2
>1,5 – ≤2	3
>1 – ≤1,5	4
>0,5 – ≤1	5
0,5	6

Duomenų šaltinis: [Valstybinė mokesčių inspekcija prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos](#).

6. Renovuotų daugiabučių dalis

Daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) programa Lietuvoje pradėta įgyvendinti 2005 metais. Šiuo metu būstų savininkai gali pasirinkti, ar įgyvendinti daugiabučio gyvenamojo namo atnaujinimo projektą pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintą minėtą programą arba pagal ją atitinkančias savivaldybių programas. Abiem atvejais aktyvus dalyvavimas programoje rodo tiek pačios savivaldybės, tiek jos gyventojų iniciatyvumą.

Norint palyginti savivaldybes pagal daugiabučių gyvenamųjų namų atnaujinimo mastą ir suteikti šiam kriterijui balą, pasirinktas atnaujintų daugiabučių skaičiaus ir visų daugiabučių gyvenamųjų namų, pastatytų iki 1991 metų, skaičiaus santykis. Jis parodo kokia dalis nuo visų gyvenamosios paskirties daugiabučių namų yra renovuota savivaldybėje. Balai renovuotų daugiabučių gyvenamųjų namų daliai skiriami pagal **Aprašo 7 lentelėje** pateiktas reikšmes. **Maksimalus balų skaičius – 9.**

7 lentelė. Renovuotų daugiabučių dalies kriterijui skiriami balai

Renovuotų daugiabučių dalis, proc.	Balas	Renovuotų daugiabučių dalis, proc.	Balas
0	0	>35 – ≤50	5
>5 – ≤10	1	>50 – ≤60	6
>10 – ≤15	2	>60 – ≤70	7
>15 – ≤25	3	>70 – ≤80	8
>25 – ≤35	4	>80	9

Iki 1991 metų pastatytų daugiabučių gyvenamųjų namų skaičius buvo paimtas iš Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto registre įregistruotų statinių apskaitos duomenų, kurie viešai prieinami Nacionalinės žemės tarnybos prie Aplinkos ministerijos interneto svetainėje, o atnaujintų daugiabučių namų sąrašą pateikia biudžetinė įstaiga Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos Aplinkos projektų valdymo agentūra.

7. Keleivių pervežimas viešuoju transportu

Keleivių pervežimo viešuoju transportu kriterijus yra svarbus vertinant miestų ar regionų viešojo transporto sistemos efektyvumą, paslaugų kokybę ir prieinamumą gyventojams. Šis rodiklis parodo kaip intensyviai gyventojai naudojami viešuoju transportu kasdienėms kelionėms, todėl padeda suprasti, ar esama infrastruktūra atitinka gyventojų poreikius. Didelis kelionių viešuoju transportu skaičius dažnai rodo geriau išvystytą, patogesnę ir gyventojų poreikius labiau atitinkančią viešojo transporto sistemą. Tuo tarpu mažesnis rodiklis gali signalizuoti apie problemas, tokias kaip prastas maršrutų tinklas, retas eismas ar nepakankamas transporto priemonių skaičius. Be to, aktyvesnis naudojimas viešuoju transportu prisideda prie darnaus judumo ir aplinkosaugos tikslų įgyvendinimo, mažina automobilių srautus, oro taršą ir skatina tvaresnį gyvenimo būdą.

Savivaldybių vertinimas pagal šį kriterijų atliekamas remiantis **Aprašo 8 lentelėje** pateiktomis reikšmėmis. Ši vertinimo sistema įvertina, kiek keleivių pervežama autobusais ir troleibusais kiekvienoje savivaldybėje, atsižvelgiant į gyventojų skaičių. Rodiklis apskaičiuojamas kaip kelionių viešuoju transportu skaičius, tenkantis vienam gyventojui. **Maksimalus balų skaičius**, kurį savivaldybė gali gauti pagal šį kriterijų, yra **8**.

8 lentelė. Keleivių pervežimui viešuoju transportu kriterijui skiriami balai

Kelionių viešuoju transportu sk. vienam gyventojui	Balas
0	0
>0 – ≤3	1
>3 – ≤8	2
>8 – ≤11	3
>11 – ≤15	4
>20 – ≤35	5
>35 – ≤100	6
>100 – ≤200	7
>200	8

Duomenų šaltinis: Valstybės duomenų agentūra.

8. Dviračių takų ilgis

Dviračių takų tinklo plėtra ir ilgis parodo savivaldybės požiūrį į gyventojų sveikatą, didėjančią neigiamą transporto sektoriaus poveikį aplinkai ir klimatui, darnios susisiekimo infrastruktūros plėtrą. Išplėtotas ir kryptingai vystomas dviračių takų tinklas leidžia gyventojams patogiai ir saugiai keliauti bei skatina asmeninius automobilius keisti aplinkai draugiškomis transporto priemonėmis. Dviračių takų kriterijus parodo, kiek savivaldybėje įrengtų dviračių takų kilometrais tenka 1000 gyventojų.

Balai kriterijui skiriami pagal **Aprašo 9 lentelėje** pateiktas reikšmes. **Maksimalus balų skaičius – 7**.

9 lentelė. Dviračių takų ilgio kriterijui skiriami balai

Dviračių takų ilgis, km, 1000 gyventojų	Balas	Dviračių takų ilgis, km, 1000 gyventojų	Balas
>0 – ≤0,2	1	>1 – ≤1,5	3,5
>0,2 – ≤0,3	1,5	>1,5 – ≤2	4
>0,3 – ≤0,4	2	>2 – ≤3	5
>0,4 – ≤0,6	2,5	>3 – ≤4	6
>0,6 – ≤1	3	>4	7

Duomenų šaltinis: Valstybės duomenų agentūra.

9. Grynųjų elektromobilių skaičius

Siekdama mažinti naftos produktų vartojimą transporto sektoriuje ir švelninti neigiamą transporto poveikį aplinkai, pastaruoju metu valstybė vis aktyviau skatina elektromobilių parko plėtrą taikydama įvairias finansinės paramos priemones.

Elektromobilis – grynasis elektromobilis arba M1 ar N1 kategorijos laidu įkraunama hibridinė transporto priemonė. Grynasis elektromobilis – M1 arba N1 kategorijos transporto priemonė, varoma tik elektros varikliu.⁵

Pagrindinė priemonė, kurią savivaldybės taiko grynųjų elektromobilių naudojimui skatinti – tai parkavimo ir įvažiavimo rinkliavų lengvatos miestuose. Savivaldybės gali taikyti ir kitas papildomas skatinamąsias priemones, prisidedančias prie tvaresnio transporto vystymo.

Vertinant savivaldybių pastangas skatinti grynųjų elektromobilių plėtrą, taikomas grynųjų elektromobilių skaičiaus kriterijus. Jis nusako, kiek registruotų M1 ir N1 kategorijų grynųjų elektromobilių (atitinkamai lengvųjų ir krovininių) tenka 1000 gyventojų konkrečioje savivaldybėje. Pagal šį rodiklį savivaldybei skiriami balai pagal **Aprašo 10 lentelėje** nustatytas reikšmes. **Maksimalus galimas balų skaičius – 4.**

10 lentelė. Grynųjų elektromobilių skaičiaus kriterijui skiriami balai

Grynųjų elektromobilių skaičius, vnt., 1000 gyventojų	Balas
0	0
>0 – ≤2	1
>2 – ≤3	1,5
>3 – ≤5	2
>5 – ≤10	2,5
>10 – ≤20	3
>20 – ≤ 30	3,5
> 30	4

Duomenų šaltinis: AB "REGITRA".

10. Elektromobilių skaičius vienai viešai prieinamai įkrovimo prieigai

Viešai prieinamos elektromobilių įkrovimo prieigos yra esminis veiksnys skatinant elektromobilių plėtrą Lietuvoje. Įkrovimo prieigų tinklo plėtra padeda užtikrinti patogų ir patikimą elektromobilių naudojimą, taip mažinant priklausomybę nuo naftos produktų ir neigiamą transporto poveikį aplinkai.

Vienas iš svarbiausių rodiklių vertinant įkrovimo infrastruktūrą savivaldybėse yra registruotų elektromobilių skaičiaus ir viešųjų įkrovimo prieigų santykis. Šis kriterijus parodo, kiek registruotų elektromobilių (M1 ir N1 kategorijų elektromobilių (atitinkamai lengvųjų ir krovininių)) tenka vienai prieigai – kuo mažesnis šis skaičius, tuo geresnis infrastruktūros prieinamumas.

Pagal Europos Komisijos ir Tarptautinės energetikos agentūros (angl. IEA) rekomendacijas, siekiant užtikrinti pakankamą įkrovimo infrastruktūrą ir skatinti elektromobilių plėtrą, laikoma, kad vienai viešai prieinamai įkrovimo prieigai turėtų tekti ne daugiau kaip 10 elektromobilių. Balai šiam kriterijui skiriami pagal **Aprašo 11 lentelėje** pateiktas reikšmes, o didžiausias galimas **balų skaičius – 9.**

11 lentelė. Balų skyrimas pagal vienai įkrovimo prieigai tenkantis elektromobilių skaičių

Vienai įkrovimo prieigai tenkantis elektromobilių skaičius vnt.	Balas
0	0
>0–≤2	1
>2–≤3	2
>3–≤4	3

⁵ Lietuvos Respublikos alternatyviųjų degalų įstatymo 2 straipsnio 11–12 dalys.

>4–≤5	4
>5–≤7	6
>7–≤9	8
>9–≤11	9
>11–≤14	7
>14	5

Duomenų šaltinis: AB "REGITRA" ir [Viešai prieinamų įkrovimo prieigų informacinė sistema](#).

11. Vienam elektromobiliui tenkanti viešai prieinamų įkrovimo prieigų galia

Viešai prieinamos elektromobilių įkrovimo infrastruktūros pakankamumas yra vienas iš veiksnių, lemiančių sklandų elektromobilių naudojimą ir jų plėtrą. Vertinant infrastruktūros išvystymo lygį svarbu atsižvelgti ne tik į įkrovimo prieigų skaičių, bet ir į jų bendrą galią, kuri lemia realias elektromobilių įkrovimo galimybes savivaldybėje.

Šis kriterijus vertina viešai prieinamos elektromobilių įkrovimo infrastruktūros galios pakankumą savivaldybėje. Rodiklis apskaičiuojamas bendrą viešai prieinamų elektromobilių įkrovimo prieigų galią (kW) padalijant iš savivaldybėje registruotų grynųjų elektromobilių (BEV) M1 ir N1 kategorijų (atitinkamai lengvųjų ir krovininių) skaičiaus. Gautas rodiklis parodo, kiek viešai prieinamos įkrovimo prieigų galios tenka vienam elektromobiliui.

Vertinimo pagrindas – 2023 m. rugsėjo 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) 2023/1804 dėl alternatyviųjų degalų infrastruktūros diegimo⁶ nustatytas vienas iš minimalių viešai prieinamų įkrovimo prieigų galios reikalavimų – viešai prieinamų įkrovimo prieigų galia turi sudaryti bent 1,3 kW vienam grynam elektromobiliui (BEV). Savivaldybės, nepasiekiančios šios ribos, laikomos nepakankamai aprūpintomis viešąja elektromobilių įkrovimo infrastruktūra, todėl joms pagal šį kriterijų būtų skiriama 0 balų.

Savivaldybėms balai pagal šį kriterijų suskirstomi pagal **Aprašo 12 lentelėje** pateiktas reikšmes, o didžiausias galimas **balų skaičius – 9**.

12 lentelė. Balų skyrimas pagal vienam elektromobiliui tenkančią viešai prieinamų įkrovimo prieigų galią

Vienam elektromobiliui tenkanti viešai prieinamų įkrovimo prieigų galia, kW	Balas
0	0
>0 – ≤1,3	1
>1,3 – ≤5	2
>5 – ≤10	3
>10 – ≤20	4
>20 – ≤40	5
>40 – ≤60	6
>60 – ≤100	7
>100 – ≤200	8
>200	9

Duomenų šaltinis: AB "REGITRA" ir [Viešai prieinamų įkrovimo prieigų informacinė sistema](#).

⁶ [2023 m. rugsėjo 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas \(ES\) 2023/1804 dėl alternatyviųjų degalų infrastruktūros diegimo, kuriuo panaikinama Direktyva 2014/94/ES](#)

12. Vidutinė šilumos kaina

Vidutinė centralizuotai tiekiamos šilumos kaina savivaldybėse labiausiai priklauso nuo deginamo kuro kainos. Lietuvoje 2025 m. pabaigoje biokuro kaina buvo per 2 kartus mažesnė už gamtinių dujų kainą. Kuo daugiau biokuro panaudojama šilumai gaminti, tuo paprastai mažesnė yra šilumos kaina vartotojams.

Vidutinės šilumos kainos kriterijui balai yra skiriami atsižvelgiant į tai, kiek vidutinė vertinamųjų metų centralizuotai tiekiamos šilumos kaina kiekvienoje savivaldybėje yra didesnė ar mažesnė už vidutinę tokios šilumos kainą Lietuvoje vertinimo metu. Balai vidutinės šilumos kainos kriterijui skiriami pagal **Aprašo 13 lentelėje** pateiktas reikšmes. **Maksimalus balų skaičius – 8.**

13 lentelė. Vidutinės šilumos kainos kriterijui skiriami balai

Šilumos kaina lyginant su vidutine šilumos kaina, ct/kWh	Balas
>3,01	0
(+2,01) – (+3)	1
(+1,01) – (+2)	2
(+0,51) – (+1)	3
0 – (+0,5)	4
Vidutinė šilumos kaina Lietuvoje	
0 – (-0,50)	4
(-0,51) – (-1)	5
(-1,01) – (-1,50)	6
(-1,51) – (-2,50)	7
<(-2,50)	8

Savivaldybių palyginimui informacija apie šilumos kainas yra naudojama iš Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos interneto svetainės.

13. Kompensacijas šildymo ir karšto vandens išlaidoms gaunančių asmenų dalis

Mažas pajamas gaunantys asmenys neišgali susimokėti už būsto šildymo, karšto vandens gavimo ar (ir) kitas energetikos paslaugas. Tuo tikslu Lietuvoje nepasiturintiems asmenims yra teikiama pinigine socialinė parama – kompensacijos šildymo ir karšto vandens išlaidoms (toliau – šilumos išlaidų kompensacijos). Siekdami gauti šilumos išlaidų kompensacijas, nepasiturintys asmenys kreipiasi į savivaldybių administracijas.

Balai (**Aprašo 13 lentelė**) skiriami atsižvelgiant į tai, koks yra savivaldybėje vidutinis šilumos išlaidų kompensacijas gaunančių asmenų skaičius per mėnesį ir visų tos savivaldybės gyventojų skaičiaus santykis procentais. Kuo procentas mažesnis, tuo situacija savivaldybėje yra laikoma geresne, todėl skiriamas aukštesnis balas. Vienas iš būdų siekiant savivaldybėje sumažinti šilumos išlaidų kompensavimo poreikį yra darbo vietų kūrimas didinant AEI naudojimo plėtrą. **Maksimalus balų skaičius – 9.**

13 lentelė. Kompensacijas šildymo ir karšto vandens išlaidoms gaunančių asmenų dalies kriterijui skiriami balai

Šilumos išlaidų kompensacijas gaunančių asmenų dalis, proc.	Balas	Šilumos išlaidų kompensacijas gaunančių asmenų dalis, proc.	Balas
>13,5	0	>6 – ≤7,5	5
>12 – ≤13,5	1	>4,5 – ≤6	6
>10,5 – ≤12	2	>3 – ≤4,5	7
>9 – ≤10,5	3	>1,5 – ≤3	8
>7,5 – ≤9	4	>0,0 – ≤1,5	9

Informacijos apie šilumos išlaidų kompensacijas gaunančius asmenis savivaldybėse šaltinis – Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija.

2.3. Savivaldybių darnios energetikos plėtros pažangos vertinimas

Savivaldybių darnios energetikos plėtros pažangos vertinimas atliekamas kasmet, pasibaigus kalendoriniams metams. Savivaldybės yra įvertinamos Apraše nustatyta tvarka pagal kiekvieną kriterijų ir pagal gautus rezultatus joms skiriami balai. Baigiamajame etape kiekvienos savivaldybės surinkti pagal kriterijus balai yra susumuojami. Savivaldybių suminiai balai išrikiuojami mažėjančia tvarka – pirmoje (geriausioje vietoje, palyginus su kitomis savivaldybėmis) vietoje yra daugiausia balų surinkusi savivaldybė.

Tais atvejais, kai savivaldybės surenka vienodą suminį balų skaičių, aukštesnė vieta skiriama tai savivaldybei, kuri per metus padarė didesnę pažangą.

Atsiradus poreikiui, kriterijai gali būti keičiami arba papildomi naujais, atitinkamai koreguojant skiriamus balus. Visi daromi pakeitimai aprašomi tų metų savivaldybių darnios energetikos plėtros pažangos vertinimo aprašuose.

Savivaldybių darnios energetikos plėtros pažangos vertinimo aprašas, atlikto vertinimo rezultatai ir informacijos šaltiniai yra vieši.

2.4. Rengėjai

- Klimato kaitos valdymo centro duomenų analitikė Marina Stapulionė
- Klimato kaitos valdymo centro duomenų analitikas Matas Kreišmonas
- Klimato kaitos valdymo centro vadovas Tadas Norvydas

Kontaktai

Viešojo įstaiga Lietuvos energetikos agentūra

Įmonės kodas 304937660

Juridinių asmenų registras

Tel. +370 5 230 3312

El. p. info@ena.lt

Adresas: Gedimino pr. 19, LT-01103 Vilnius